

Bölüm 1

ANATOMİK YAPILARA GÖRE MANDİBULAYA EKSTRAORAL YAKLAŞIM YOLLARI

Nazife Begüm KARAN¹
Kübra KARAKUZU²

BAŞ BOYUN CERRAHİSİNDE ANATOMİK YAPILAR

1. Kemikler

Kafa iskeletinin çoğunu yassı kemikler oluşturur. Kafa iskeletinin tümüne (mandibula dışında), kranyum denir. Kranyum kemikleri birbiriyle oynamaz (sutura tipi) eklemlerle birleşmiştir. Kafa iskeletinde sadece temporomandibuler eklem oynar eklemdir. (Arifoğlu, 2017)

Yapısal olarak kafa kemikleri kendi içinde ikiye ayrılır: visserokranyum ve nörokranyum. (Norton & Yıldırım, 2013)

Viscerocranium: Sindirim ve solunum sistemi açıklıklarında yer alan kısım, yüz kemiklerinden oluşur; Maksilla (ç), Mandibula (t), Palatinal (ç), Zigomatik (ç), Nazal (ç), Lacrimal (ç), Vomer (t), Konka nasalis inferior (ç). (ç: çift, t: tek) (Norton & Yıldırım, 2013)

Nörocranium: Beyin ve 5 özel duyu organını çevreleyen kemiklerden oluşur: Frontal (t), Parietal (ç), Oksipital (t), Temporal (ç), Sfenoid (t), Etmoid (t). (ç: çift, t: tek) (Norton & Yıldırım, 2013)

2. Kraniyal Sinirler

Merkezi sinir sistemi ile organlar arasındaki ilişkiyi periferik sinirler sağlar. Periferik sinirleri spinal sinirler ve kraniyal sinirler oluşturur. Kranial sinirler 12 çift olup *Romen rakamı* ile gösterilirler. Bunların ilk iki çifti hariç diğerleri beyin sapındaki çekirdeklerinden çıkar ve kafa iskeletindeki deliklerden geçerek hedef bölge veya organlarda dağılırlar. Periferik sinirler üzerinde bulunan nöron kümelerine ganglion adı verilir. Ganglionlar kraniyal sinirlerin kafa iskeletini terkettiği delikler yakınında bulunurlar. Kraniyal sinirler beyin sapının ön ve lateral yüzünden çıkarlar. (n. trochlearis hariç). Kraniyal sinirler taşıdıkları liflere göre motor

¹ Dr. Öğretim Üyesi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, karanbegum@gmail.com

² Araştırma Görevlisi Dt., Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, kubra-karakuzu@hotmail.com

Retromandibular bölgenin dıştan içe doğru olan yapıları;

- Deri
- Subkutan doku
- İncelmiş platisma kası
- SMAS
- Parotis kapsülü
- Parotis bezi
- Fasial sinir dalları
- Retromandibuler ven (süperfisyal temporal+maksiler ven)
- Pterygomasseterik askı
- Periost
- Ramus (Ellis & Zide, 2015)

Submandibular bölgenin dıştan içe doğru olan yapıları;

- Deri
- Subkutan doku
- Platisma (kasın derin kısmında fasialven yer alır)
- Derin servikal fasyanın yüzeyel tabakası (submandibuler bezin üzerinde yer alır)
- Fasial sinirin marjinal mandibular dalı
- Fasial arter ve ven
- Pterygomasseterik askı
- Periost
- Mandibula alt kenarı (Ellis & Zide, 2015)

KAYNAKLAR

1. ARİFOĞLU Y., (2017), Her Yönüyle Anatomi, İstanbul Tıp Kitabevi
2. ELLİS E. III. ve ZİDE M. F. ,(2015),Yüz İskeletine Cerrahi Yaklaşımlar, Lippincot Williams & Wilkins
3. FONSECA R. J. & Diğerleri,(2013) Oral and Maxillofacial Trauma, 4th Ed ,2013, Ms Copyright ©
4. JANAFZA P. & Diğerleri, (2002), Baş ve Boyun Cerrahi Antomisi, (Harun Cansız Çev. Ed.) Lippincot Williams & Wilkins
5. LANGDON J. & Diğerleri, (2010), Operative Oral and
6. MATHEW P. C. Maxillofacial Surgery SECOND EDITION, CRC Press & Diğerleri (November 2007), Anatomic variations of the marginal mandibular nevire, In International Journal of Oral and Maxillofacial Surgery (Vol.36, Issue 11, pp 1025)

7. NİTHİN, Arteries Of The Head And Neck, Ophthalmic Artery, Inferior Alveolar Artery, Anterior Facial Vein, Internal Maxillary Artery,11-13
8. NORTON N. S. ve YILDIRIM M., (2013) Netter'in Diş Hekimleri için Baş ve boyun Anatomisi, Güneş Tıp Kitabevleri
9. PRENDERGAST P. M.,(2013),Anatomy of the Face and Neck
10. ROH J., (December 2007) The retroauricular hairline incision (RAHI) approach for head and neck surgery, In Operative techniques in otolaryngology-head and neck surgery, (Vol.18, pp 310-314)
11. TOMAR K.,(2017) Efficacy of the Retroparotid Trans-Masseteric Approach via Retromandibular Incision in ORIF of Subcondylar Fractures: Our Institution Experience, In The Association of Oral and Maxillofacial Surgeons of India 2017
12. TOYGAR N., Çiğneme kasları ve Çiğneme Fizyolojisi, (11/12/2018 tarihinde dent.ege.edu.tr/dosyalar/kaynak/313_agizfizyo/6.pdf adresinden ulaşılmıştır.)